

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۵۴۲

فروسی

هو الحکیم-

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۵۴۳، «دری» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «دری» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «دری» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۵۴۳
ریشه	دری
تعداد تکرار	۲۹
تعداد مشتقات	۸
تعداد ریشه مرتبط	۱۱۶

فهرست مشتقات

۱. أَذْرَاكَ (۱۳)	۳. أَذْرٍ (۱)	۵. تَذْرُونَ (۱)	۷. نَذْرِي (۲)
۲. أَذْرَاكُم (۱)	۴. أَذْرِي (۴)	۶. تَذْرِي (۴)	۸. يُذْرِيكَ (۳)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. ابو (۳)	۲۴. تلو (۱)	۴۸. ريب (۱)	۷۲. غوث (۲)	۹۶. نيو (۱)
۲. اتى (۱)	۲۵. ثلث (۲)	۴۹. زكو (۱)	۷۳. غيث (۲)	۹۷. نذر (۱)
۳. اخو (۱)	۲۶. ثنى (۱)	۵۰. سجن (۱)	۷۴. فتن (۱)	۹۸. نزل (۳)
۴. اذن (۱)	۲۷. جعل (۲)	۵۱. سدس (۲)	۷۵. فحش (۱)	۹۹. نسو (۲)
۵. ارث (۱)	۲۸. حدث (۱)	۵۲. سقر (۱)	۷۶. فرض (۱)	۱۰۰. نصف (۱)
۶. ارض (۳)	۲۹. حد (۲)	۵۳. سوع (۷)	۷۷. فصل (۱)	۱۰۱. نفس (۵)
۷. الله (۱۵)	۳۰. حسب (۱)	۵۴. سوى (۱)	۷۸. فعل (۱)	۱۰۲. نفع (۱)
۸. اله (۱۵)	۳۱. حصى (۱)	۵۵. سئل (۱)	۷۹. فوق (۱)	۱۰۳. نور (۱)
۹. امد (۱)	۳۲. حطم (۱)	۵۶. شرر (۱)	۸۰. قبل (۱)	۱۰۴. هدى (۲)
۱۰. امر (۲)	۳۳. حفظ (۱)	۵۷. شىء (۲)	۸۱. قدر (۱)	۱۰۵. وحد (۲)
۱۱. امم (۲)	۳۴. حقق (۳)	۵۸. صرط (۱)	۸۲. قرب (۵)	۱۰۶. وحى (۲)
۱۲. امن (۱)	۳۵. حكم (۱)	۵۹. طرق (۱)	۸۳. قرع (۱)	۱۰۷. ورث (۱)
۱۳. انث (۱)	۳۶. حين (۱)	۶۰. طلق (۲)	۸۴. قول (۷)	۱۰۸. وزن (۱)
۱۴. انس (۱)	۳۷. خير (۲)	۶۱. ظلم (۱)	۸۵. قوم (۱)	۱۰۹. وصى (۳)
۱۵. انن (۸)	۳۸. خرج (۲)	۶۲. ظنن (۲)	۸۶. كتب (۲)	۱۱۰. وعد (۳)
۱۶. ابى (۴)	۳۹. درى (۲)	۶۳. عبد (۱)	۸۷. كسب (۲)	۱۱۱. وقى (۱)
۱۷. بدع (۱)	۴۰. دين (۳)	۶۴. عدد (۲)	۸۸. كلل (۱)	۱۱۲. ولد (۳)
۱۸. بعد (۳)	۴۱. ذكر (۱)	۶۵. عدو (۱)	۸۹. كون (۹)	۱۱۳. وله (۱۵)
۱۹. بنو (۱)	۴۲. ريب (۳)	۶۶. عقب (۱)	۹۰. ليث (۱)	۱۱۴. ولى (۱)
۲۰. بيت (۱)	۴۳. رحم (۲)	۶۷. عقل (۱)	۹۱. لعل (۵)	۱۱۵. يقن (۱)
۲۱. بين (۲)	۴۴. رسل (۱)	۶۸. علم (۸)	۹۲. ليل (۱)	۱۱۶. يوم (۳)
۲۲. تبع (۱)	۴۵. رشد (۱)	۶۹. علو (۱)	۹۳. متع (۱)	
۲۳. ترك (۲)	۴۶. روح (۱)	۷۰. عمر (۱)	۹۴. مثل (۱)	
	۴۷. رود (۲)	۷۱. غدو (۲)	۹۵. موت (۲)	

فهرست آیات

۱. {النساء - ۱۱} يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلَّذِ كَرِ مِثْلَ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ فَإِن كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِن كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ وَلَا بُوَيْهَ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِن كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِن لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ فَإِن كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ مِن بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفْعًا فَرِيضَةٌ مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا
۲. {يونس - ۱۶} قُل لَّوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرَاكُمْ بِهِ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِّن قَبْلِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
۳. {الأنبياء - ۱۰} فَإِن تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنْتُكُمْ عَلَى سَوَاءٍ وَإِن أَدْرِي أَقْرِبُ أَمْ يَبْعِدُ مَا تُوعَدُونَ
۴. {الأنبياء - ۱۱} وَإِن أَدْرِي لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ
۵. {لقمان - ۳۴} إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِلُ الْعَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ
۶. {لقمان - ۳۴} إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِلُ الْعَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ
۷. {الأحزاب - ۶۳} يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا
۸. {الشورى - ۱۷} اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ
۹. {الشورى - ۵۲} وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِن جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِ مَنْ نَّشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
۱۰. {الجناتية - ۳۲} وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا فَلْتُمَّ مَا تَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنَّ نَظْنَ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُستَيْقِنِينَ
۱۱. {الأحفاف - ۹} قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَا مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرِي مَا يُفَعَّلُ بِي وَلَا يَكُفُّمُ إِن أَتَيْعُ إِلَّا مَا يُوحَى إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ
۱۲. {الطلاق - ۱} يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلَّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِّن بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيَّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا
۱۳. {الحاقة - ۳} وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ
۱۴. {الحاقة - ۲۶} وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيهٗ
۱۵. {الجن - ۱۰} وَأَنَا لَا تَدْرِي أَشَرُّ أَرِيدَ يَمَنَ فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا
۱۶. {الجن - ۲۵} قُلْ إِن أَدْرِي أَقْرِبُ مَا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا
۱۷. {المدثر - ۲۷} وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرٌ
۱۸. {المرسلات - ۱۴} وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الْفُضْلِ
۱۹. {عبس - ۳} وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَّكَّى
۲۰. {الانفطار - ۱۷} وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ
۲۱. {الانفطار - ۱۸} ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ
۲۲. {المطففين - ۸} وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ
۲۳. {المطففين - ۱۹} وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ
۲۴. {الطارق - ۲} وَمَا أَدْرَاكَ مَا الظَّارِقُ

۲۵. {البلد - ۱۲} وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ
۲۶. {القدر - ۲} وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ
۲۷. {القارعة - ۳} وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ
۲۸. {القارعة - ۱۰} وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَهْ
۲۹. {الهمزة - ۵} وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْخَطْمَةُ